

Briuselis, 2020 12 17
COM(2020) 820 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/826 įgyvendinamos 2017–2020 m. Sąjungos programos, skirtos remti konkrečiai veiklai, kuria skatinamas vartotojų ir kitų galutinių finansinių paslaugų gavėjų dalyvavimas formuojant Sąjungos finansinių paslaugų srities politiką, vertinimo ataskaita

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/826 įgyvendinamos 2017–2020 m. Sąjungos programos, skirtos remti konkrečiai veiklai, kuria skatinamas vartotojų ir kitų galutinių finansinių paslaugų gavėjų dalyvavimas formuojant Sąjungos finansinių paslaugų srities politiką, vertinimo ataskaita

1. Santrauka

Galutiniams paslaugų gavėjams (ypač vartotojams) ir jų interesams atstovaujančioms organizacijoms nepavyksta dalyvauti formuojant ES politiką tiek pat kiek paslaugų sektoriaus atstovams. Svarbi to priežastis – galutinių finansinių paslaugų gavėjų ir su šiuo sektoriumi nesusijusių suinteresuotųjų subjektų turimų išteklių ir specializuotos kompetencijos trūkumas. Po 2008 m. krizės imtasi keleto iniciatyvų siekiant padidinti aktyvų vartotojų bei kitų galutinių finansinių paslaugų gavėjų dalyvavimą ir įtraukimą formuojant ES politiką.

Atsižvelgdama į Europos Parlamento iniciatyvą, Komisija 2011 m. pabaigoje pradėjo bandomąjį projektą, kurio tikslas – teikti dotacijas, kuriomis būtų remiamas finansinės kompetencijos centro sukūrimas. Centro tikslas – padėti vartotojams ir kitiems galutiniams paslaugų gavėjams atstovaujant jų interesams ir didinant jų galimybes dalyvauti formuojant Sąjungos finansinių paslaugų srities politiką. 2012–2015 m., paskelbusi atvirus kvietimus teikti pasiūlymus, Komisija suteikė dotacijas veiklai dviem organizacijoms: „Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“ (iš pradžių vykdant bandomąjį projektą, o vėliau – parengiamuosius veiksmus). Nuo 2016 m. vietoje dotacijų veiklai teiktos dotacijos veiksams.

Iš 2015 m. bandomojo projekto ir vėlesnių parengiamųjų veiksmų vertinimo rezultatų matyti, kad iš esmės tikslai buvo pasiekti. Todėl priimtas Reglamentas (ES) 2017/826¹. Šiuo reglamentu laikotarpiui nuo 2017 m. gegužės 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. nustatyta Sąjungos programa, skirta „BETTER FINANCE“ ir „Finance Watch“ veiklai toliau remti. Šios vertinimo ataskaitos tikslas – įgyvendinti šio reglamento 9 straipsnyje numatytą prievolę ir įvertinti, ar įgyvendinti programos tikslai: i) padidinti vartotojų dalyvavimą formuojant Sąjungos finansinių paslaugų srities politiką; ii) juos informuoti apie svarstomus finansų sektoriaus reglamentavimo klausimus.

2019 m. Komisija pradėjo tyrimą, kuriame įvertinta: i) „Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“ veikla 2017 ir 2018 m.; ii) bendras programos įgyvendinimas (žr. šios ataskaitos

¹ 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/826 dėl 2017–2020 m. Sąjungos programos, skirtos remti konkrečiai veiklai, kuria skatinamas vartotojų ir kitų galutinių finansinių paslaugų gavėjų dalyvavimas formuojant Sąjungos finansinių paslaugų srities politiką, nustatymo,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R0826&from=LT>.

priedą). Tyrimas grindžiamas literatūros apžvalga, apklausomis internete ir pokalbiais su ekspertais. Šis tyrimas buvo svarbus informacijos šaltinis rengiant šią vertinimo ataskaitą. Komisija tyrimą papildė abiejų paramos gavėjų veiklos ir programos įgyvendinimo 2019 m. analize.

Šioje vertinimo ataskaitoje padaryta išvada, kad apskritai programos tikslai pasiekti. Pasiiektas tikslas toliau skatinti vartotojų ir kitų galutinių finansinių paslaugų gavėjų įtraukimą formuojant Sąjungos finansinių paslaugų srities politiką. „Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“ veikla praturtino politines diskusijas ir abi organizacijos pateikė kitokį požiūrį, į kurį politikos formuotojai kitu atveju galbūt būtų neatreipę dėmesio arba kurį būtų ignoravę. Šios dvi organizacijos suteikė svarbių žinių pateikdamos atsakymus viešose konsultacijose ir dalyvaudamos daugelyje svarbių Komisijos ir Europos priežiūros institucijų (EPI) ekspertų grupių. Savo nuomones politikos formuotojams jos taip pat pateikė kitais būdais, įskaitant klausymus, susitikimus, dokumentus, praktinius seminarus, apskritojo stalo diskusijas, konferencijas ir kt. Taip pat iš esmės pasiektas tikslas informuoti vartotojus ir kitus galutinius finansinių paslaugų gavėjus apie svarstomus finansų sektoriaus reglamentavimo klausimus. Ir „Finance Watch“, ir „BETTER FINANCE“ informavo vartotojus vykdydamos kampanijas, teikdamos pranešimus spaudai ir kt.

Abiejų organizacijų kompetencijos sritys viena kitą papildė ir jų auditorijos tik iš dalies sutampa. „BETTER FINANCE“ sprendžia finansinių paslaugų naudotojams aktualius klausimus, o daugiausia dėmesio skiria investuotojams ir pensiją kaupiantiems asmenims, taip pat tvariam finansavimui ir skaitmeniniams finansams. „Finance Watch“ apskritai sprendžia ne tik mažmeninių finansinių paslaugų ir tvaraus finansavimo, bet ir kitus klausimus, pavyzdžiui, prudencinius.

2017–2019 m. „Finance Watch“ gavo 2 686 957 EUR ES dotacijų. Organizacija taip pat gavo papildomą finansavimą iš trečiųjų šalių, visų pirma iš vienos organizacijos (MAVA fondo). Nuo 2015 m. prie jos prisijungė naujų narių kitose valstybėse narėse, tačiau Rytų Europoje jos narių bazė vis dar yra silpnesnė nei Vakarų Europoje. „Finance Watch“ apžvelgia klausimus iš vartotojų perspektyvos lengvai suprantamu būdu. 2017–2019 m. jos sąnaudų ir atliktų darbų santykis (atlikti darbai apima ataskaitas, informacinius pranešimus, dokumentus, vaizdo įrašus, renginius ir pranešimus spaudai) buvo palyginti stabilus. Laikoma, kad organizacija labai veiksmingai naudoja socialiniais tinklais. Naudodamasi nauja interneto svetaine, ji taip pat padidino savo komunikacijos galimybes.

Per tą patį laikotarpį „BETTER FINANCE“ gavo 1 092 947 EUR ES dotacijų. „BETTER FINANCE“ didelio finansavimo iš trečiųjų šalių negavo. Didelę savo biudžeto dalį (kurios Komisijos dotacijos nepadengė) ji padengė narystės mokesčiais. „BETTER FINANCE“ narių bazė Rytų Europoje yra silpnesnė nei Vakarų Europoje, panašiai kaip „Finance Watch“ atveju. Laikoma, kad organizacija itin veiksmingai prisideda formuojant politiką ES lygmeniu. „BETTER FINANCE“ pateikė atsakymus į daug ES viešų konsultacijų ir savo indėlį formuojant

politiką pristatė per renginius, leidinius ir susitikimus. Ji taip pat pasiekė kokybiškų veiklos rezultatų. Laikoma, kad organizacija labai veiksmingai naudoja išteklius ir atlieka darbus mažomis sąnaudomis. Įvertinta, kad ji gana neaktyvi socialiniuose tinkluose, nors aktyvumas didėja. „BETTER FINANCE“ taip pat sukūrė naują interneto svetainę, taip pagerindama jos prieinamumą ir patogumą vartotojams.

Siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į vartotojų ir galutinių paslaugų gavėjų perspektyvą, būtina ir toliau ES lygmeniu atstovauti su sektoriumi nesusijusiems suinteresuotiesiems subjektams. Atsižvelgiant į „Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“ priklausomybę nuo ES finansavimo, be jo šios organizacijos negalėtų tiek pat remti finansinių paslaugų gavėjų interesų ir todėl taip pat negalėtų atstovauti vartotojų interesams. Be to, tikėtina, kad be ES dotacijų šioms dviem organizacijoms kitos ES organizacijos taip pat nepajėgtų užpildyti šios spragos. Taigi ES finansavimas toliau būtinas siekiant padidinti vartotojų dalyvavimą formuojant ES finansinių paslaugų srities politiką.

Be „Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“, šiuo metu nėra kitų ES lygmens organizacijų, kurios taip pat nuodugniai spręstų panašius finansinių paslaugų klausimus.

2. Įvadas

Galutiniams paslaugų gavėjams (ypač vartotojams) ir jų interesams atstovaujančioms organizacijoms nepavyksta dalyvauti formuojant ES politiką tiek pat kiek paslaugų sektoriaus atstovams. Svarbi to priežastis – galutinių finansinių paslaugų gavėjų ir su šiuo sektoriumi nesusijusių suinteresuotųjų subjektų turimų išteklių ir specializuotos kompetencijos trūkumas. Po 2008 m. krizės imtasi keletą iniciatyvų siekiant padidinti aktyvų vartotojų bei kitų galutinių finansinių paslaugų gavėjų dalyvavimo ir įtraukimo lygį formuojant ES politiką.

Atsižvelgdama į Europos Parlamento iniciatyvą, Komisija 2011 m. pabaigoje pradėjo bandomąjį projektą, kurio tikslas – teikti dotacijas, kuriomis būtų remiamas finansinės kompetencijos centro sukūrimas. Todėl 2012–2015 m. paskelbus atvirus kvietimus teikti pasiūlymus, Komisija suteikė dotacijas veiklai dviem ne pelno organizacijoms: „Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“. Pirmiausia šios dotacijos buvo skirtos vykdant dvejus metus trukusį bandomąjį projektą, o po to – vykdant parengiamuosius veiksmus.

Komisija, remdamasi 2015 m. teigiamu programos įvertinimu, 2016 m. birželio mėn. pateikė pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl Sąjungos programos, skirtos toliau remti šias dvi organizacijas, nustatymo nuo 2017 m. gegužės 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. 2017 m. gegužės mėn. teisėkūros institucijos priėmė Reglamentą (ES) 2017/826 dėl šios programos nustatymo, kuriame „BETTER FINANCE“ ir „Finance Watch“ įtvirtinti kaip programos paramos gavėjai.

Bendras gebėjimų stiprinimo programos biudžetas padalytas minėtoms dviem organizacijoms, atsižvelgiant į jų dotacijos paraiškas, kurias išnagrinėjo Komisija. Tokiu pagrindu jos iš Komisijos gavo apačioje pateiktoje lentelėje nurodytas sumas.

	Nuo 2017 m. gegužės 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d.	2018 m.	2019 m.	Nuo 2020 m. sausio mėn. iki 2020 m. rugsėjo 9 d.*
„Finance Watch“	629 058,56 EUR	1 100 000,00 EUR	957 898,54 EUR	618 750 EUR
„BETTER FINANCE“	292 393,80 EUR	390 552,84 EUR	410 000,00 EUR	205 000 EUR

* Išankstinis finansavimas

Tikėtina, kad 2020 m. galutinė abiem paramos gavėjams išmokėta suma bus gana panaši į ankstesnių metų. Pagal dotacijos susitarimą „Finance Watch“ galima išmokėti ne daugiau kaip 1 043 048 EUR, o „BETTER FINANCE“ – 410 000 EUR, jei tenkinamos nustatytos sąlygos.

Pagal Reglamento (ES) 2017/826 7 straipsnį maksimali tiesioginio bendro finansavimo norma sudaro 60 proc. finansuoti tinkamų sąnaudų.

Reglamento 1 straipsnyje numatomas pagrindas finansuoti šiuos veiksmus:

- tyrimų veiklą, apimančią savus mokslinius tyrimus, duomenis ir kompetencijos ugdymą;
- bendradarbiavimą su vartotojais ir kitais galutiniais finansinių paslaugų gavėjais palaikant ryšius su esamais vartotojų tinklais ir pagalbos telefonu linijomis valstybės narėse, siekiant nustatyti klausimus, aktualius vartotojų interesų apsaugai skirtos Sąjungos politikos formavimui finansinių paslaugų srityje;
- informuotumo didinimo veiklą, informacijos sklaidos veiklą, finansinį švietimą ir mokymą, vykdomus tiesiogiai arba per nacionalinius narius, be kita ko, skirtus plačiai vartotojų ir kitų galutinių finansinių paslaugų gavėjų ir ne specialistų auditorijai;
- veiklą, kuria stiprinama 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų organizacijų narių sąveika, taip pat atstovavimo ir politinių konsultacijų veiklą, kuria Sąjungos lygmeniu įtvirtinamos tų narių pozicijos ir finansų bei Sąjungos reguliavimo srityje stiprinamas viešasis ir bendrasis interesas.

Reglamento (ES) 2017/826 9 straipsnyje reikalaujama, kad Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateiktų programos tikslų įgyvendinimo vertinimo ataskaitą. Būtent to siekiama šia ataskaita.

3. Vertinimo tikslai ir metodika

Pagal Reglamento (ES) 2017/826 9 straipsnį vertinimo ataskaitoje turi būti įvertinama: i) bendras programos aktualumas ir pridėtinė vertė; ii) jos vykdymo veiksmingumas ir efektyvumas; iii) paramos gavėjų veiklos bendri bei individualūs rezultatai, atsižvelgiant į programos tikslus.

Pagal Reglamento 2 straipsnį programos tikslai yra šie:

- a) *toliau skatinti aktyvų vartotojų ir kitų galutinių finansinių paslaugų gavėjų, taip pat vartotojų ir kitų galutinių finansinių paslaugų gavėjų interesams atstovaujančių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą ir įtraukimą formuojant Sąjungos ir kitą susijusią daugiašalę finansinių paslaugų srities politiką;*
- b) *informuoti vartotojus ir kitus galutinius finansinių paslaugų gavėjus ir jų interesams atstovaujančius suinteresuotuosius subjektus apie svarstomus finansų sektoriaus reglamentavimo klausimus.*

Siekdama padėti atlikti vertinimą Komisija užsakė atlikti tyrimą (pridedamą prie šios ataskaitos), kurio tikslas – įvertinti, ar „Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“ skirtomis dotacijomis pasiekti programos tikslai. Tyrime pateikta visapusiška ir nuodugni paramos gavėjų veiklos, kuri buvo bendrai finansuojama pagal 2017 ir 2018 m. dotacijų susitarimus, analizė. Tyrimas atliktas remiantis keliais šaltiniais, kurių informacija buvo surinkta ir įvertinta naudojant įvairius duomenų rinkimo šaltinius: dokumentų ir duomenų analizę, apklausas internete ir pokalbius su suinteresuotaisiais subjektais.

Dokumentų ir duomenų analizė

Komisijos rangovas įvertino pirminius šaltinius, kaip antai metines ataskaitas, darbo programas, narystės tyrimus ir kitus svarbius dokumentus, kuriuose atskleidžiami pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai. Prireikus ši informacija buvo papildyta ES, tarptautiniu ir nacionaliniu lygmenimis parengta literatūra, įskaitant žiniasklaidos straipsnius, siekiant pateikti išsamesnį šios analizės kontekstą.

Apklausa internete

Rangovas internetu atliko apklausas apie „BETTER FINANCE“ ir „Finance Watch“. Apklausose buvo pateikti klausimai, specialiai pritaikyti prie suinteresuotųjų subjektų tipo. Išskirtos penkios suinteresuotųjų subjektų grupės: organizacijos narės, bankų asociacijos, vartotojų organizacijos, nacionalinės valdžios institucijos ir ES viešosios įstaigos. Atsakymus į abi apklausas buvo galima teikti nuo 2019 m. spalio 7 d. iki gruodžio 3 d. Apklausoje buvo išsiųstos 309 suinteresuotiesiems subjektams, iš kurių 179 jas užpildė (dalyvavusiųjų buvo 58 proc.).

Pokalbiai

Pokalbiai su suinteresuotaisiais subjektais vyko pusiau struktūrizuotu formatu ir buvo skirti toms pačioms suinteresuotųjų subjektų grupėms kaip ir apklausos klausimynas. Pokalbio klausimais siekta papildyti iš dokumentų ir duomenų analizės ir apklausų internete gautą informaciją ir užpildyti visas likusias duomenų ar informacijos spragas. Iš viso surengti 25 pokalbiai su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais.

Komisija papildė konsultanto tyrimą, visų pirma išanalizavusi abiejų paramos gavėjų veiklą ir programos vykdymą 2019 m.

Vienas iš pagrindinių vertinimo trūkumų buvo tai, kad antrinėje literatūroje galima rasti tik labai nedaug nuorodų į abu paramos gavėjus. Taigi dokumentų ir duomenų analizė iš esmės apsiribojo pačių paramos gavėjų pateikta informacija (pvz., jų metinėmis ataskaitomis). Apklausų ir pokalbių tikslas buvo spręsti šią informacijos ribotumo problemą.

4. Vertinimo rezultatai

a) Bendras paramos gavėjų darbo 2017–2019 m. pristatymas

„FINANCE WATCH“

„Finance Watch“ įsteigta 2011 m. balandžio 28 d. pagal Belgijos teisę kaip tarptautinė ne pelno asociacija. Šiuo metu asociacijoje dirba 13 darbuotojų, t. y. šiek tiek mažiau nei 2017 m. Ją sudaro trys tarpusavyje susiję skyriai: tyrimų ir atstovavimo; komunikacijos ir tinklų; finansų bei operacijų. Visus departamentus prižiūri generalinis sekretorius, valdyba ir nariai. Organizacija buvo sukurta tam, kad atspindėtų plačiosios visuomenės ir galutinių finansinių paslaugų gavėjų nuomonę ir taip atsvertų finansų sektoriaus įtaką. Jos misija – ginti pilietinės visuomenės interesus finansų sektoriuje.

Nuo 2017 m. „Finance Watch“ narių skaičius šiek tiek išaugo. Dabar organizacija turi 110 narių: 78 tikruosius narius (t. y. 45 organizacijos ir 33 atskiri nariai) ir 32 asocijuotuosius narius (iš jų yra 22 organizacijos ir 10 atskirų narių). Nariai atstovauja įvairiems subjektams: akademinei bendruomenei, profesinėms sąjungoms, nacionaliniams „Finance Watch“ tinklams, NVO ir labdaros organizacijoms, dirbančioms su vartotojų įgalinimu. Jos nariai yra iš 17 valstybių narių (narių bazė Rytų Europoje yra silpnesnė nei Vakarų Europoje) ir 3 ES nepriklausančių šalių.

„Finance Watch“ veikla aprėpia įvairias finansines temas, įskaitant mažmenines finansines paslaugas, bankininkystę, neveiksnius paskolas, tvarų finansavimą, finansines technologijas, finansų rinkas, finansų priežiūrą, kapitalo rinkų sąjungą (KRS) ir finansinę įtrauktį.

„Finance Watch“ yra labai priklausoma nuo ES finansavimo: 2017–2019 m. paramos gavėjas iš Komisijos gavo 2 686 957 EUR. Likusią finansavimo dalį organizacija iš esmės gauna iš trečiųjų

šalių, kurių finansavimas sudarė 39,4 proc. viso jos finansavimo reikalavimus atitinkančioms lėšoms 2019 m. (pagrindinis rėmėjas yra MAVA fondas²).

„BETTER FINANCE“

„BETTER FINANCE“ (visas pavadinimas – Europos investuotojų ir finansinių paslaugų gavėjų federacija) yra registruota viešojo intereso organizacija, įsteigta 2009 m. Belgijoje. Šiuo metu organizacijoje dirba 8 darbuotojai (dviem daugiau nei 2017 m.). „BETTER FINANCE“ priklauso 37 organizacijų narių. Jos nariai yra akcininkų asociacijos, nacionalinės NVO, kurios daugiausia dėmesio skiria privatiems investuotojams ar vartotojų apsaugai, pensijų fondai ir vartotojų asociacijos. Jos nariai yra iš 18 ES valstybių narių (narių bazė Rytų Europoje yra silpnesnė nei Vakarų Europoje) ir 5 ES nepriklausančių šalių.

Atsižvelgiant į „BETTER FINANCE“ narystės struktūrą jos politikoje daugiausia dėmesio skiriama įvairioms neprofesionaliesiems investuotojams svarbioms temoms, pavyzdžiui: investuotojų apsaugos, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo, finansinių produktų klausimams (PRIIP³, KIPVPS⁴, FPRD⁵ ir kt.), pensijų klausimams (DPPD⁶, PEPP⁷, profesinių pensijų fondams (PPI) ir kt.), sąnaudų ir veiklos rezultatų skaidrumui, ikisutartinės informacijos atskleidimui, konsultacijoms ir mažmeninių investicinių produktų platinimui, akcininkų teisėms, tvariam finansavimui ir skaitmeniniams finansams ir kt.

2017–2019 m. paramos gavėjas iš Komisijos gavo 1 092 947 EUR. Kalbant apie finansavimo dalį, kuri nėra finansuojama Komisijos dotacijomis, „BETTER FINANCE“ daugiausia priklauso nuo narystės mokesčių ir partnerystės įnašų (2018–2019 m. jie sudarė apie 37 proc. visų jos pajamų).

b) Vertinimas pagal kriterijus

Bendras programos aktualumas ir ES pridėtinė vertė

Siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į vartotojų ir galutinių paslaugų gavėjų perspektyvą, būtina ir toliau ES lygmeniu atstovauti su sektoriumi nesusijusiems suinteresuotiesiems subjektams. Atsižvelgiant į tai, kad didelė dalis finansinių paslaugų teisės aktų priimami ES lygmeniu, vartotojų interesus ginančios organizacijos taip pat turėtų aktyviai veikti ES lygmeniu. Šias organizacijas taip pat turėtų remti plati narių bazė valstybėse narėse.

² MAVA fondas yra labdaros fondas, kuris daugiausia dėmesio skiria: i) biologinės įvairovės išsaugojimui Viduržemio jūros regione, Vakarų Afrikoje ir Šveicarijoje ir ii) tvarios ekonomikos skatinimui. Iki 2019 m. pabaigos „Finance Watch“ dalyvavo MAVA programoje (Ekonomika už gamtą, E4N), kurioje daugiausia dėmesio skirta gamtinio kapitalo atkūrimo ir išsaugojimo metodams, <https://mava-foundation.org/>.

³ Mažmeninių ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų paketai (angl. PRIIP).

⁴ Kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektai (KIPVPS).

⁵ Finansinių priemonių rinkų direktyva (FPRD).

⁶ Draudimo produktų platinimo direktyva (DPPD).

⁷ Visos Europos asmeninės pensijos produktas (angl. PEPP).

Sąjungos programa sudaroma galimybė šioms organizacijoms užsitikrinti reikiamą kompetenciją, kad formuojant finansų politiką jos veiksmingai atstovautų vartotojų ir galutinių paslaugų gavėjų interesams. Atsižvelgiant į „Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“ priklausomybę nuo ES finansavimo, be ES dotacijų jos negalėtų tiek pat remti finansinių paslaugų gavėjų interesus. Be to, vis dar struktūriškai sudėtinga pritraukti papildomų lėšų vartotojų klausimams. Tai iš dalies lemia didelis interesų grupių pasiskirstymas ir nedidelės paskatos kiekvienam asmeniui. Tai aktualu ne tik „BETTER FINANCE“ ir „Finance Watch“, bet ir kitoms vartotojams atstovaujančioms organizacijoms. Be ES dotacijų šioms dviem organizacijoms vargu ar kitos ES organizacijos galėtų užpildyti šią spragą.

Siekiant užtikrinti aktyvų šių grupių dalyvavimą formuojant ES ir kitą daugiašalę politiką finansinių paslaugų srityje, būtina ir toliau teikti šias dotacijas.

„BETTER FINANCE“ ir „Finance Watch“ sėkmingai įsitvirtino kaip svarbus vartotojų balsas finansinių paslaugų srityje, kurioje jos sukaupė daug žinių. Iš tyrimo matyti, kad suinteresuotieji subjektai labai vertina „BETTER FINANCE“ ir „Finance Watch“ ir jų itin kokybišką indėlį. Jų veikla viena kitą papildo ir tik iš dalies sutampa. „BETTER FINANCE“ daugiausia dėmesio skiria finansinių paslaugų gavėjų klausimams, ypač investuotojams ir pensiją kaupiantiems asmenims, taip pat tvariam finansavimui ir skaitmeniniams finansams. „Finance Watch“ apskritai sprendžia ne tik mažmeninių finansinių paslaugų klausimus, bet ir kitus, pavyzdžiui, tvaraus finansavimo ir prudencinius klausimus. Šios dvi organizacijos kartu aprėpė daugumą su vartotojais ir paslaugų gavėjais susijusių klausimų 2017–2019 m. ES politinėse diskusijose dėl finansinių paslaugų.

Be „Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“, šiuo metu nėra kitų ES lygmens organizacijų, kurios taip pat nuodugniai spręstų panašius finansinių paslaugų klausimus. Kitos organizacijos (pvz., BEUC⁸, COFACE⁹ ar „AGE Europe“¹⁰) atstovauja vartotojams, tačiau jos neskiria dėmesio vien tik finansinėms paslaugoms ir jų specializacija ir kompetencija šioje srityje galbūt nėra tokio paties lygio. Atsižvelgiant į finansinių paslaugų teisės aktų sudėtingumą ir techninį pobūdį, šios nuodugnios įvairių finansinių sričių žinios yra būtinos siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai atstovaujama vartotojų interesams.

Programos vykdymo veiksmingumas ir efektyvumas

⁸ Europos vartotojų organizacijų asociacija (BEUC) yra grupė, vienijanti 44 nepriklausomas vartotojų organizacijas iš 32 šalių. Asociacija jiems atstovauja ES institucijose ir gina Europos vartotojų interesus, <https://www.beuc.eu/>.

⁹ „COFACE Families Europe“ propaguoja šeimų ir jų narių gerovę, sveikatą ir saugumą kintančioje visuomenėje ir yra patikima organizacija, atsakinga už šeimos aspekto integravimą ir šeimų balsą ir (arba) poreikius ES ir už jos ribų, <http://www.coface-eu.org/>.

¹⁰ „AGE Platform Europe“ – Europos ne pelno organizacijų, skirtų 50 metų ir vyresniems žmonėms, tinklas, kurio tikslas – išreikšti ir remti 50 metų ir vyresnių ES piliečių interesus ir didinti informuotumą jiems labiausiai rūpimais klausimais, <https://www.age-platform.eu/about-age>.

Dėl teisėkūros proceso sudėtingumo neįmanoma teisės akto teksto ar jo elementų susieti su kurios nors vienos organizacijos atstovavimu. Tačiau akivaizdu, kad teisės aktų leidėjas atsižvelgė į kai kuriuos paramos gavėjų teisėkūros derybose pasiūlytus pakeitimus. Pavyzdžiui, teisėkūros institucijos priėmė kai kuriuos „BETTER FINANCE“ ir „Finance Watch“ pasiūlytus PEPP pasiūlymo pakeitimus. Atliekant tyrimą apklausti suinteresuotieji subjektai laikėsi nuomonės, kad šios programos įgyvendinimas prisidėjo prie finansų politikos formavimo pagerėjimo. Šie suinteresuotieji subjektai taip pat nurodė, kad dėl paramos gavėjų darbo politikos formuotojai jaučiasi geriau informuoti.

„Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“ svariai prisidėjo prie finansų politikos formavimo proceso, visų pirma dalyvaudami viešose konsultacijose, taip pat svarbių Komisijos ir EPI ekspertų grupių veikloje ir skelbdami papildomus leidinius. Remdamiesi savo tyrimų veikla paramos gavėjai galėtų padėti užpildyti bendro tam tikrų finansinių reiškinių supratimo spragas.

Paramos gavėjai kartu aprėpė daugumą su vartotojais ar paslaugų gavėjais susijusių klausimų ES politinėse diskusijose dėl finansinių paslaugų. „BETTER FINANCE“ daugiausia nagrinėjo su finansinių paslaugų gavėjų, visų pirma investuotojų ir pensiją kaupiančių asmenų, klausimais susijusias darbo sritis, taip pat tvarų finansavimą ir skaitmeninius finansus. „Finance Watch“ nagrinėjo mažmeninių finansinių paslaugų, tvaraus finansavimo ir prudencinius klausimus. Tačiau kai kurie suinteresuotieji subjektai teigė, kad paramos gavėjai galėjo išsamiau aptarti tam tikrus klausimus, pvz., EPI struktūros peržiūrą ir kredito rizikos vertinimą.

Paramos gavėjai, siekdami informuoti vartotojus, didinti informuotumą ir prisidėti prie finansinio švietimo, dėjo daug pastangų bendrauti su vartotojais, be kita ko, pasitelkdami naujoviškas priemones, socialinius tinklus ir kampanijas.

Bendras ir individualus paramos gavėjų veiklos veiksmingumas ir efektyvumas siekiant programos tikslų

„FINANCE WATCH“

Veiksmingumas

Vertinimo laikotarpiu „Finance Watch“ dalyvavo svarbiausiose finansų reguliavimo srities debatuose ir politikos pokyčių procesuose. Ji daug dėmesio skyrė įvairioms temoms, įskaitant draudimą, finansinę įtrauktį, tvarų finansavimą ir finansines technologijas. Konkrečiai 2017 m. „Finance Watch“ dirbo, pavyzdžiui, finansinių technologijų, FPRD II, neveiksnių paskolų, transporto priemonių draudimo ir tarptautinių mokėjimų srityse. 2018 ir 2019 m. organizacija skyrė daug dėmesio tvariam finansavimui. Kitos temos – finansinė įtrauktis ir „Mokumas II“. Kai kurie suinteresuotieji subjektai paminėjo, kad „Finance Watch“ taip pat būtų galėjusi aptarti papildomas temas, pavyzdžiui, finansų įstaigų vidaus kultūrą.

„Finance Watch“ taip pat suteikė politikos formavimo proceso ekspertinių žinių įvairiais būdais, visų pirma pateikdama atsakymus viešose konsultacijose ir dalyvaudama Komisijos ir EPI ekspertų grupėse. 2017–2019 m. „Finance Watch“ dalyvavo svarbiose savo kompetencijos srities konsultacijose. Ji pateikė savo nuomonę 33 viešose konsultacijose dėl finansų politikos. Pavyzdžiui, 2017 m. organizacija prisidėjo prie Komisijos konsultacijų, susijusių su finansinėmis technologijomis ir tarpvalstybinių sandorių skaidrumu ir mokesčiais, prie transporto priemonių draudimo peržiūros pagal programą REFIT ir ESMA¹¹ konsultacijų dėl tinkamumo reikalavimų gairių pagal FPRD II. 2018 m. ji pateikė atsakymus į Komisijos konsultacijų klausimus dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo ir pasiūlymo dėl direktyvos dėl naujų galimybių vartotojams. Pavyzdžiui, 2019 m. ji pateikė nuomonę konsultacijose pagal ES tvaraus finansavimo veiksmų planą, ESMA konsultacijose dėl tvarumo rizikos ir veiksmų įtraukimo į FPRD, AIFVD ir KIPVPS direktyvą. Ji taip pat prisidėjo prie Vartojimo kredito direktyvos vertinimo ir dalyvavo Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (EIOPA) konsultacijose dėl tvarumo direktyvoje „Mokumas II“. Konsultanto tyrimas parodė, kad šie konsultacijose pateikti atsakymai buvo aukštos kokybės.

„Finance Watch“ taip pat toliau aktyviai dalyvavo Komisijos ir EPI ekspertų grupių, pavyzdžiui, EK Finansinių paslaugų naudotojų grupės, EK Techninių ekspertų grupės tvarių finansų klausimais ir Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (EIOPA) konsultacinės ekspertų grupės skaitmeninės etikos klausimais, darbe. Per šį laikotarpį ji šiek tiek aktyviau dalyvavo ekspertų grupėse¹². 2017 m. „Finance Watch“ ekspertų grupėse užėmė 5 vietas, o 2018 m. ir 2019 m. – 7.

Be to, „Finance Watch“ vis dažniau skelbia informacinius pranešimus ir dokumentus (keturis 2017 m., devynis 2018 m. ir tryliką 2019 m.) įvairiomis temomis. Pavyzdžiui, 2017 m. ji paskelbė informacinį pranešimą „ESMA vaidmuo užtikrinant tvarų finansavimą“, 2018 m. politikos apžvalgą apie perlaidas ir 2019 m. politikos apžvalgą „Draudimas ir diskriminacija“. Per Europos Parlamento rinkimus „Finance Watch“ parengė informacinius pranešimus kandidatams ir užmezgė ryšius su naujai išrinktais EP nariais, kad pasirengtų būsimai Parlamento kadencijai. 2017–2019 m. „Finance Watch“ parengė 24 leidinius, įskaitant keletą politikos pranešimų ir diskusijoms skirtų dokumentų, taip pat keletą išsamių tyrimų ataskaitų. Pavyzdžiui, 2018 m. ji paskelbė antrąjį Pasaulinio žaliojo finansavimo indekso leidimą, remdamasi finansų specialistų visame pasaulyje atlikta apklausa apie 110 tarptautinių finansų centrų siūlomo žaliojo finansavimo kokybę ir aprėptį.

Tikslo įtraukti galutinius paslaugų gavėjus ir su sektoriumi nesusijusius suinteresuotuosius subjektus buvo siekiama rengiant kampanijas, bendruomenių renginius, kuriant vaizdo įrašus, karikatūras ir kt. 2017–2019 m. „Finance Watch“ organizuojamų renginių skaičius išaugo

¹¹ Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA).

¹² Į šį skaičių įtrauktas tik „Finance Watch“ atstovų dalyvavimas ekspertų grupėse. Neįtrauktas galimas „Finance Watch“ organizacijoms narėms priklausančių ekspertų dalyvavimas, nebent jie dalyvauja grupėse kaip „Finance Watch“ atstovai.

(vidutiniškai 12 renginių per metus). Pavyzdžiui, 2018 m. ji surengė Finansų pokyčių forumą, kuriame įvairūs ekspertai diskutavo įvairiomis temomis ir kuris buvo ypač veiksmingas įtraukiant vartotojus. Kitas 2019 m. daug dėmesio susilaukęs veiksmas – „Finance Watch“ pradėta kampanija dėl „Facebook“ planų įvesti savo mokėjimo sistemą ir (arba) monetą „Libra“. Kampanija buvo siekiama politikos formuotojus ir visuomenę informuoti apie riziką finansų sistemos stabilumui ir suteikti visuomenei galimybę peticijoje pateikti jiems susirūpinimą keliančius klausimus. Ji taip pat parengė keletą vaizdo įrašų (49 vaizdo įrašus 2017–2019 m.), kad piliečiai geriau suprastų finansinius klausimus. Pavyzdžiui, 2018 m. paramos gavėjas paskelbė keletą trumpų vaizdo įrašų įvairiomis temomis, pavyzdžiui, kapitalo reikalavimų, tvaraus finansavimo, prekiautojų premijų ir paskatų prisiimti pernelyg didelę riziką temomis. „Finance Watch“ taip pat padidino savo komunikacijos galimybes naudodama naują karikatūrų įrankį, kuris buvo veiksmingas orientuojantis į plačiąją visuomenę ir suinteresuotuosius subjektus, kurie nėra finansų srities specialistai.

„Finance Watch“ per savo narius ir koordinuotais nacionalinio lygmens veiksmais informavo visuomenę apie finansų rinkų reguliavimo klausimus. Kaip pabrėžė apklausti suinteresuotieji subjektai, „Finance Watch“ ekspertinėmis žiniomis buvo pasinaudota suinteresuotųjų subjektų nacionalinėse diskusijose. Kai kuriais atvejais šie suinteresuotieji subjektai išvertė „Finance Watch“ leidinius į savo šalies kalbą.

Apklausos respondentai įvertino, kad „Finance Watch“ komunikacijos veikla yra aukštos kokybės, o jos naujienlaiškis buvo ypač vertinamas kaip veiksmingas. Per šį laikotarpį „Finance Watch“ paskelbė 51 pranešimą spaudai. Apklausos respondentų nuomone, pranešimai spaudai yra veiksmingi informuojant vartotojus. Socialiniuose tinkluose „Finance Watch“ dalijosi turiniu ir reagavo į įvairius klausimus, pavyzdžiui, klimato kaitą ir COVID-19 protrūkį. Jos veikla socialiniuose tinkluose ir internete įvertinta kaip ypač veiksminga ir buvo labiau matoma nei kitų panašių organizacijų. 2017–2019 m. gerokai padaugėjo „Finance Watch“ sekėjų socialiniuose tinkluose, o šiuo metu ji turi daug sekėjų, palyginti su kitomis panašiomis organizacijomis (21 000 sekėjų socialiniame tinkle „Facebook“ ir 10 750 sekėjų socialiniame tinkle „Twitter“). Naudodamasi nauja interneto svetaine, ji taip pat padidino savo komunikacijos galimybes. Be to, „Finance Watch“ buvo labai plačiai nušviesta tarptautinės žiniasklaidos: 2017–2019 m. tarptautinėje spaudoje ji paminėta 374 straipsniuose.

Apskritai iš tyrimo matyti, kad „Finance Watch“ rezultatai apskritai laikomi aukštos kokybės, įskaitant Europos institucijų pareigūnų, „Finance Watch“ narių ir kitų suinteresuotųjų subjektų vertinimus.

Efektyvumas

Iš tyrimo matyti, kad vertinimo laikotarpiu „Finance Watch“ sąnaudų ir atliktų darbų santykis buvo palyginti stabilus. 2017–2018 m. padidėjus išlaidoms, susijusioms su ekspertinėmis žiniomis, politikos analize, atstovavimu ir viešaisiais reikalais, padidėjo atliktų darbų (pavyzdžiui, ataskaitų, informacinių pranešimų, dokumentų, viešųjų klausimų, viešųjų

intervencijų ir vaizdo įrašų) skaičius. Kitose srityse, pavyzdžiui, komunikacijos, sąnaudų ir atliktų darbų santykis taip pat buvo palyginti stabilus, o tai rodo, kad buvo išlaikytas toks pat efektyvumo lygis.

2018–2019 m. išlaidos komunikacijos srityje šiek tiek padidėjo. Tai, kad 2019 m., palyginti su 2018 m., padaugėjo komunikacijos veiklos rezultatų (pavyzdžiui, renginių, pranešimų spaudai ir sukurta nauja interneto svetainė), rodo didesnę komunikacijos rezultatų efektyvumą.

„BETTER FINANCE“

Veiksmingumas

„BETTER FINANCE“ politikos formuotojams galutinių finansinių paslaugų gavėjų nuomones teikė atsakydama į viešų konsultacijų klausimus, dalyvaudama ekspertų grupių veikloje, teikdama pozicijų dokumentus ir diskutuodama su įvairiomis interesų grupėmis. Per keletą metų „BETTER FINANCE“ aptarė daug finansinių paslaugų gavėjams aktualių temų. 2017 m. „BETTER FINANCE“ daug dėmesio skyrė pensijų kaupimui ir „robotiniam“ investavimui¹³. 2018 m. ji, be kita ko, daugiausia dėmesio skyrė klausimams, susijusiems su investuotojų ir finansinių paslaugų gavėjų apsauga ir mažmeninių investicinių produktų paketų ikisutartinės informacijos atskleidimo taisyklių laikymuisi. 2019 m. „BETTER FINANCE“ dirbo tokiose srityse kaip, pavyzdžiui, kolektyvinis teisių gynimas, FPRD II, PEPP, PRIIP, KIPVPS, „Mokumas II“, DPPD, PPI, kapitalo rinkų sąjunga, tvarus finansavimas (taksonomija, ekologinis ženklas) ir skaitmeniniai finansai.

Per šiuos 3 metus „BETTER FINANCE“ veika buvo ypač veiksminga. Pavyzdžiui, ji pateikė savo nuomonę beveik 70 konsultacijų. Viešos konsultacijos apėmė įvairiausias temas, visų pirma investuotojams aktualias temas. Pavyzdžiui, 2017 m. „BETTER FINANCE“ prisidėjo prie ESMA konsultacijų dėl FPRD valdymo reikalavimų ir prie konsultacijų dėl prospekto formato ir turinio. 2018 m. „BETTER FINANCE“, be kita ko, atsakė į EPI bendrą konsultacijoms skirtą dokumentą dėl mažmeninių ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų paketų pagrindinės informacijos dokumento¹⁴ pakeitimų ir į Komisijos tinkamumo klausimą dėl informacijos apie aplinkos, socialinius ir valdymo (ASV) veiksnius atskleidimo. 2019 m. ji pateikė nuomonę ESMA konsultacijose dėl tvarumo rizikos ir veiksmų įtraukimo į KIPVPS direktyvą ir AIFVD¹⁵. Be to, „BETTER FINANCE“ taip pat pateikė atsakymus į konsultacijų klausimus tvaraus finansavimo ir skaitmeninių finansų srityje, pavyzdžiui, Komisijos konsultacijų dėl skaitmeninių sprendimų ir veiksmingos tarpvalstybinės veiklos taisyklių, taip pat EBI¹⁶ konsultacijų, susijusių su diskusijoms skirtu dokumentu dėl jos požiūrio į finansines technologijas, ir į Aukšto lygio ekspertų grupės tvarių finansų klausimais parengtą klausimą.

¹³ Investavimas pagal kompiuterinės programos teikiamas konsultacijas, pagrįstas klientų informacija, pavyzdžiui, jų amžiumi, atlyginimu ir priimtina rizika.

¹⁴ Mažmeninių ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų paketų (angl. PRIIP) pagrindinės informacijos dokumentai (angl. KID).

¹⁵ Alternatyvaus investavimo fondų valdytojų direktyva (AIFVD).

¹⁶ Europos bankininkystės institucija.

Respondentai nurodė, kad „BETTER FINANCE“ nagrinėja klausimus, susijusius su techninėms sritims, vartotojams ir galutiniams paslaugų gavėjams lengvai suprantamu būdu. Be to, „BETTER FINANCE“ per 3 metus parengė daugiau kaip 15 pozicijų dokumentų.

„BETTER FINANCE“ taip pat toliau dalyvavo ir prisidėjo prie ekspertų grupių diskusijų, pavyzdžiui, Europos Komisijos Finansinių paslaugų naudotojų grupėje, Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupėje (EBI), Kapitalo rinkų sąjungos aukšto lygio forume ir visos Europos asmeninės pensijos ekspertų grupėje (EIOPA). Per šį laikotarpį ji šiek tiek aktyviau dalyvavo ekspertų grupėse¹⁷. 2017 m. „BETTER FINANCE“ ekspertų grupėse užėmė 8 vietas, 2018 m. – 8 ir 2019 m. – 10. „BETTER FINANCE“ taip pat buvo pakviesti pasisakyti keliuose klausimuose, pavyzdžiui, Europos Parlamente dėl PEPP pasiūlymo.

Be politinių pastabų ir diskusijoms skirtų dokumentų, „BETTER FINANCE“ parengė keletą išsamių tyrimų ataskaitų (keturias 2017 m., septynias 2018 m. ir šešias 2019 m.), kuriose nurodė vartotojams ir galutiniams finansinių paslaugų gavėjams aktualius klausimus. Pavyzdžiui, 2017 m. ji išleido leidinius apie „robotines“ konsultacijas¹⁸ ir pensijų kaupimą. Be to, ji paskelbė ataskaitas investuotojų apsaugos srityje, kurioje Europos Parlamentas vėliau ėmėsi tolesnių veiksmų, visų pirma paskelbė dokumentą dėl netinkamo finansinių produktų pardavimo. 2018 m. „BETTER FINANCE“ paskelbė tyrimų ataskaitą „Fondo informacijos atskleidimo atitikties lyginamasis indeksas“, kurioje patikrinta atrinktų KIPVPS fondų, investuojančių į nuosavybės vertybinius popierius, pagrindinės informacijos dokumentų (angl. KIID) atitiktis.

Geresnio vartotojų informavimo tikslo buvo siekiama rengiant kampanijas, renginius ir pranešimus spaudai. 2017–2019 m. „BETTER FINANCE“ paskelbė daugiau kaip 70 pranešimų spaudai, kuriuose pateikiama informacija apie Europos lygmens politikos ir reguliavimo pokyčius, darančius poveikį investuotojams ir galutiniams finansinių paslaugų gavėjams. Teikdamas vis daugiau pranešimų spaudai įvairiomis kalbomis paramos gavėjas užtikrino ryšį su finansų klausimams skirtais ir bendro pobūdžio spaudos leidiniais.

Per šiuos 3 metus „BETTER FINANCE“ suorganizavo vidutiniškai aštuonis renginius per metus (pavyzdžiui, tarptautines ir spaudos konferencijas), o dalyvių juose kasmet vis daugiau. Pavyzdžiui, 2019 m. „BETTER FINANCE“ ir „CFA Institute“ kartu surengė tarptautinę konferenciją tvaraus ekonominio naudingumo klausimais. Be to, „BETTER FINANCE“ buvo plačiai nušviesta tarptautinės žiniasklaidos: 2017–2019 m. tarptautinėje spaudoje ji paminėta 296 straipsniuose.

2019 m. pradžioje „BETTER FINANCE“ sukūrė naują interneto svetainę, kuria lankytojams suteikiama patogesnė naudoti sąsaja ir lengvesnė prieiga prie svarbiausios informacijos. Ji taip

¹⁷ Į šį skaičių įtrauktas tik „Better Finance“ atstovų dalyvavimas ekspertų grupėse. Neįtrauktas galimas „BETTER FINANCE“ organizacijoms narėms priklausančių ekspertų dalyvavimas, nebent jie dalyvauja grupėse kaip „Better Finance“ atstovai.

¹⁸ Kompiuterinės programos teikiamos finansinės konsultacijos, pagrįstos klientų informacija, pavyzdžiui, jų amžiumi, atlyginimu ir priimtina rizika.

pat siuntė naujienlaiškius, kuriuose savo narius ir suinteresuotuosius subjektus informuodavo apie naujausius teisėkūros ir reguliavimo pokyčius.

Tyrime nurodyta, kad „BETTER FINANCE“ aktyvumas socialiniuose tinkluose yra gana nedidelis (palyginti su panašiomis organizacijomis). „BETTER FINANCE“ socialinių tinklų paskyros turi nedaug sekėjų (452 sekėjai „Facebook“ ir 1 340 sekėjų „Twitter“), tačiau jų daugėja.

Efektyvumas

Tyrime taip pat išanalizuoti organizacijų veiklos rezultatai, vertinant juos kiekybiniu ir kokybiniu požiūriu, ir daroma išvada, kad „BETTER FINANCE“ veiklos rezultatų lygis išliko stabilus. Apskritai per 3 metus padaugėjo informuotumo, informacijos sklaidos, finansinio švietimo ir mokymo veiklos. 2017–2019 m. „BETTER FINANCE“ pagerino sąnaudų ir atliktų darbų santykį vykdydama kitą veiklą (pavyzdžiui, tyrimų ir atstovavimo srityse).

2018–2019 m. padidėjo išlaidos, susijusios su informuotumo didinimo, informacijos sklaidos, finansinio švietimo ir mokymo veikla. Padidėjęs veiklos rezultatų (pavyzdžiui, renginių ir pranešimų spaudai) skaičius rodo, kad efektyvumas šioje srityje buvo palyginti stabilus.

5. Išvada

Iš vertinimo matyti, kad programos tikslai iš esmės pasiekti.

Pasiektas tikslas toliau didinti vartotojų ir galutinių finansinių paslaugų gavėjų dalyvavimą formuojant Sąjungos finansinių paslaugų srities politiką. „Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“ veikla praturtino politines diskusijas. Šios dvi organizacijos pasiūlė alternatyvų požiūrį, į kurį politikos formuotojai kitu atveju būtų neatreipę dėmesio arba kurį būtų ignoravę. Šios organizacijos suteikė svarbių žinių išreišdamos savo nuomonę viešose konsultacijose ir dalyvaudamos daugelyje Komisijos ir EPI ekspertų grupių. Savo nuomonę politikos formuotojams jos pateikė įvairiais būdais (įskaitant klausymus, posėdžius, dokumentus ir kt.).

Tikslas informuoti vartotojus ir kitus galutinius finansinių paslaugų gavėjus apie svarstomus finansų sektoriaus reglamentavimo klausimus iš esmės pasiektas. Abu paramos gavėjai nuolat informavo vartotojus, pvz., rengdami kampanijas, teikdami pranešimus spaudai ir kt.

Siekiant ginti vartotojų ir galutinių paslaugų gavėjų interesus, ir toliau būtina ES lygmeniu atstovauti su sektoriumi nesusijusiems suinteresuotiesiems subjektams.

Atsižvelgiant į „Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“ priklausomybę nuo ES finansavimo, be jo šios organizacijos negalėtų tiek pat remti finansinių paslaugų gavėjų interesų ir todėl taip pat negalėtų atstovauti vartotojų interesams. Be ES dotacijų šioms dviem organizacijoms kitos ES organizacijos taip pat negalėtų užpildyti šios spragos. Todėl ES finansavimas tebėra būtinas siekiant padidinti vartotojų dalyvavimą formuojant ES finansinių paslaugų srities politiką.

Be „Finance Watch“ ir „BETTER FINANCE“, šiuo metu nėra kitų ES lygmens organizacijų, kurios taip pat nuodugniai spręstų panašius finansinių paslaugų klausimus.